

EARTHE

Δραστηριότητα 2

Ψηφιακή εργαλειοθήκη για την ανάπτυξη καινοτόμου προγράμματος σπουδών και μεθοδολογιών

Ενότητα 4 – Επίλυση προβλημάτων

Μέθοδος – Καθοδηγούμενος καταιγισμός ιδεών

Μελέτη περίπτωσης

Ενότητα 4 – Επίλυση προβλημάτων

Μελέτη περίπτωσης – Καθοδηγούμενος καταιγισμός ιδεών στην εκπαίδευση ενηλίκων: ένα πρακτικό παράδειγμα

Συναφής μέθοδος – Καθοδηγούμενος καταιγισμός ιδεών

Πλαίσιο και υπόβαθρο

Τύπος οργανισμού: Κέντρο εκπαίδευσης ενηλίκων (ίδρυμα μη τυπικής μάθησης).

Ομάδα-στόχος: Ενήλικες εκπαιδευόμενοι/ες, συμπεριλαμβανομένων επαγγελματιών που αποσκοπούν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, ανέργων και ατόμων που συμμετέχουν σε προγράμματα δια βίου μάθησης.

Η συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης αφορά μια σειρά εργαστηρίων που αποσκοπούν στην ενίσχυση των δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων και δημιουργικής σκέψης των συμμετεχόντων/ουσών.

Πρόβλημα / Πρόκληση

Οι συμμετέχοντες συχνά δυσκολεύονται να βρουν δημιουργικές λύσεις σε πραγματικά προβλήματα λόγω:

- α. Περιορισμένης έκθεσης σε διαφορετικές οπτικές γωνίες.
- β. Φόβου ότι θα κριθούν, ο οποίος τους εμποδίζει να εκφράσουν τις ιδέες τους.
- γ. Δυσκολίας να οργανώσουν τις σκέψεις τους με συνεκτικό τρόπο.

Οι πιο πάνω περιορισμοί εμποδίζουν την ανάπτυξη των δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες τόσο σε προσωπικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο.

Ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν / Μέθοδος που εφαρμόστηκε

Ο καθοδηγούμενος καταιγισμός ιδεών ήταν μια μέθοδος που εφαρμόστηκε ως μια δομημένη προσέγγιση για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων και πραγματοποιήθηκε με τον ακόλουθο τρόπο:

EARTHE

- α. Οι συντονιστές/τριες καθόρισαν σαφείς στόχους και παρέιχαν το πλαίσιο για τη συνεδρία καταιγισμού ιδεών.
- β. Οι συμμετέχοντες/ουσες κλήθηκαν να μοιραστούν τις ιδέες τους ανοιχτά, χωρίς να τους κρίνουν αμέσως, δημιουργώντας έτσι χώρο για ελεύθερη συζήτηση.
- γ. Οι συντονιστές/τριες βοήθησαν την ομάδα να ταξινομήσει και να ιεραρχήσει τις ιδέες, προκειμένου να εντοπίσει λύσεις που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν.
- δ. Οι συμμετέχοντες/ουσες ανέπτυξαν συγκεκριμένα βήματα για την υλοποίηση των πιο υποσχόμενων ιδεών.

Αυτή η μέθοδος προσαρμόστηκε από γενικές τεχνικές καταιγισμού ιδεών, όπως περιγράφεται λεπτομερώς σε πηγές όπως ο οδηγός του National Highway Institute για τη συγκεκριμένη μέθοδο.

Αποτελέσματα και αντίκτυπος

Η εφαρμογή της μεθόδου οδήγησε στα ακόλουθα αποτελέσματα:

- α. Οι συμμετέχοντες/ουσες βελτίωσαν την ικανότητά τους να δημιουργούν καινοτόμες λύσεις.
- β. Παρατηρήθηκε ενεργός συμμετοχή, με τους/τις εκπαιδευόμενους/ες να συνεισφέρουν με περισσότερες ιδέες και ανατροφοδότηση.
- γ. Οι εκπαιδευόμενοι/ες έδειξαν καλύτερη ικανότητα ανάλυσης και αντιμετώπισης σύνθετων ζητημάτων.

Αυτά τα αποτελέσματα συνάδουν με τα ευρήματα του National Institute for STEM Education, το οποίο υπογραμμίζει την αποτελεσματικότητα του καταιγισμού ιδεών στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και των δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων.

Διδάγματα

Η διαδικασία καθοδηγούμενου καταιγισμού ιδεών ανέδειξε τα ακόλουθα σημαντικά σημεία:

- 1) Η σαφής καθοδήγηση εξασφαλίζει παραγωγικές συνεδρίες και αποτρέπει τη στασιμότητα των ιδεών.
- 2) Όταν τα άτομα αισθάνονται απαλλαγμένα από κριτική, μοιράζονται τις ιδέες τους πιο ανοιχτά και ειλικρινά.
- 3) Η συνάντηση συμμετεχόντων/ουσών από διαφορετικά υπόβαθρα προάγει πιο καινοτόμες λύσεις.

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας

Οι βασικοί παράγοντες επιτυχίας είναι οι εξής:

- 1) Έμπειροι συντονιστές/τριες, με δεξιότητες στη διευκόλυνση συζητήσεων και τη διαχείριση της δυναμικής της ομάδας.
- 2) Σαφείς στόχοι και καλά καθορισμένα αποτελέσματα για κάθε συνεδρία, ώστε να διατηρείται η εστίαση.
- 3) Περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς, που ενθαρρύνει όλους τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να συνεισφέρουν εξίσου.
- 4) Μετατροπή των ιδεών σε πράξη, για να τονιστεί η αξία της ενεργού συμμετοχής.

Προκλήσεις που προέκυψαν και πώς αντιμετωπίστηκαν

Κατά την εφαρμογή της μεθόδου, στην αρχή υπήρξε κάποια διστακτικότητα, η οποία μειώθηκε σταδιακά όταν τέθηκαν απλοί κανόνες συνεργασίας με έμφαση στον σεβασμό και την απουσία κριτικής.

Επίσης, προέκυψε μεγάλος αριθμός ιδεών, κάτι που αντιμετωπίστηκε με κατηγοριοποίηση και ιεράρχηση, ώστε να αναδειχθούν οι πιο εφαρμόσιμες λύσεις.

Δεδομένου ότι οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι/ες διαφέρουν σημαντικά ως προς τα συλ μάθησης, η πρόκληση αυτή αντιμετωπίστηκε με την ενσωμάτωση ποικίλων μορφών δραστηριοτήτων, ώστε όλοι/όλες να συμμετέχουν ενεργά.

Υλοποίηση / Συστάσεις για εκπαιδευτές/τριες

Οι εκπαιδευτές/τριες μπορούν να εφαρμόσουν τη μέθοδο του καθοδηγούμενου καταιγισμού ιδεών με τους εξής τρόπους:

- α. Θέτοντας σαφείς στόχους, δηλαδή καθορίζοντας τον σκοπό και τα αναμενόμενα αποτελέσματα κάθε συνεδρίας.
- β. Δημιουργώντας ένα ασφαλές περιβάλλον και ενθαρρύνοντας την ανοιχτή επικοινωνία μέσω της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς.
- γ. Καθοδηγώντας τη διαδικασία του καταιγισμού ιδεών για τη διατήρηση της συγκέντρωσης και της παραγωγικότητας.
- δ. Εφαρμόζοντας αξιολογες ιδέες και παρέχοντας ανατροφοδότηση στους/στις συμμετέχοντες/ουσες.

EARTHE

Αυτές οι στρατηγικές υποστηρίζονται από έρευνες σχετικά με τη μάθηση που βασίζεται σε μελέτες περίπτωσης και σε προβλήματα, οι οποίες τονίζουν τη σημασία της δομημένης επίλυσης πραγματικών προβλημάτων στην εκπαίδευση ενηλίκων.